

شناسایی و معرفی گونه‌های وحشی گلابی موجود در استان اصفهان

ایوبعلی قاسمی

مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی اصفهان

تاکنون ۲۲ گونه گلابی در جهان شناسایی شده است این گونه‌ها عمدتاً بومی مناطق اروپا، آفریقا و آسیا می‌باشند. کشور ایران به علت موقعیت جغرافیائی خاص دارای شرایط اقلیمی متنوع و مساعدی برای کشت و پرورش انواع و اقسام درختان میوه می‌باشد بر همین اساس انواع ارقام تجارتمی و گونه‌های وحشی میوه‌های مختلف در ایران یافت می‌شود. بسیاری از دانشمندان گیاه شناس معتقدند کشور ایران یکی از غنی ترین مراکز تنوع ذخایر توارثی گیاهی در دنیا می‌باشد از میان ۲۲ گونه وحشی گلابی شناسایی شده در دنیا تنها ۱۲ گونه آن در ایران وجود دارد. این گونه‌ها در مناطق مختلف استان‌های گیلان، مازندران، فارس، اصفهان، آذربایجان شرقی و غربی، کردستان، لرستان و کهگیلویه و بویراحمد پراکنده اند. به منظور شناسایی و جمع آوری گونه‌های وحشی گلابی موجود در استان اصفهان جهت حفظ و نگهداری و بهره برداری در کارهای اصلاحی از سال ۱۳۸۰ به مدت ۳ سال تحقیقی در این خصوص در مناطق مختلف این استان انجام گرفت. پس از شناسایی و علامت گذاری درختان در چهار مرحله (خواب فیزیولوژیکی، مرحله گلدهی، دوره رشد رویشی و تکامل میوه‌ها و زمان رسیدن میوه) این درختان بازدید شدند و در هر مرحله با تهیه نمونه از برگ، گل، شاخه، میوه خصوصیات گیاه شناسی، مشخصات مورفولوژی و پومولوژی درختان هر یک از این گونه‌ها بطور جداگانه با کمک دیسکریپتور گلابی مطالعه و در هر صفت یادداشت برداریهای لازم انجام گرفت. براساس مطالعات انجام شده ۳ گونه گلابی وحشی بنامهای انجوپچک (*pyrus glabra*)، خنج (*pyrus communis*) و امرود (*pyrus syriaca*) در ارتفاعات مناطق مختلف استان اصفهان شناسایی شد.